Antwerpen geeft startschot voor grootste windmolenpark op land

In de Antwerpse haven wordt gestart met de bouw van het grootste onshore windmolenpark van België. Op termijn staat nog een groter windmolenproject in de haven op stapel.

MARC DE ROO

Het startschot voor de bouw van wat het grootste windturbinepark van België op land moet worden, wordt zondag gegeven door de schepen van de Haven van Antwerpen Marc Van Peel, de burgemeester van Beveren Marc Van de Vijver en de Vlaamse minister voor Energie Annemie Turtelboom. Op tal van locaties op de linkeroever in Antwerpen liggen al funderingen waarin de volgende maanden 115 meter hoge pylonen worden geplaatst waarop 15 windturbines van elk 3 MW komen. Die moeten vanaf oktober jaarlijks 120.000 MWh produceren, voldoende om 35.000 gezinnen van groene stroom te voorzien. Op termijn - de timing is 2020 - komen op de linkeroever 40 à 50 windturbines.

Het project is een initiatief van Wind aan de Stroom, eigendom van het Antwerpse Havenbedrijf (47%), de Maatschappij Linkerscheldeoever (28%) en Geha, een combinatie van de energiebedrijven Aspiravi en Vleemo en het Antwerpse Polders Investeringsfonds. De 15 windmolens kosten circa 70 miljoen euro, het volledige park 200 miljoen euro.

We plannen nog 60 tot 100 windmolens, een investering van 300 à 500 miljoen euro.

CEO VLEEMO
DAVID DAGGELINCKX

De turbines worden geïnstalleerd op sites van privébedrijven die hun terreinen huren van het Antwerpse Havenbedrijf (onder meer Antwerp Gateway, Borealis, Euroports, Indaver, Luiknatie, Norbert Dentressangle, Seaport en Tabaknatie).

Normaal had de eerste fase van het park in 2013 klaar moeten zijn. Maar het liep om tal van redenen vertraging op. Eerst maakte Belgocontrol, dat instaat voor de luchtverkeersleiding, bezwaar omdat het tot mogelijke verstoring van de radarsystemen in Antwerpen kon leiden. Dan moesten de plannen worden aangepast aan de Europese vogelrichtlijn. Pas na de goedkeuring door de Vlaamse regering van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (GRUP) voor de Antwerpse haven eind vorig jaar, kreeg het project groen licht. Onderweg moest ook het aandeelhouderschap worden aangepast want aanvankelijk zat ook het intussen failliete Electrawinds in het project. Die aandelen werden overgenomen door het Harelbeekse energiebedrijf Aspiravi, dat wordt gecontroleerd door 90 gemeentes.

Over enkele jaren telt de Antwerpse haven mogelijk meer dan 150 windmolens. ©KRISTOF VAN ACCOM

Ook op de Antwerpse rechteroever staat al jaren een groot windturbineproject op stapel. Maar ook dat liep ernstige vertraging op. Van de 30 geplande molens zijn er slechts 12 operationeel. Voor de 18 overige zijn vergunningen aangevraagd. Daar trekt het Vlaamse energiebedrijf Vleemo alleen de kar. Vleemo is eigendom van Aspiravi en het Polders Investeringsfonds van de Antwerpse ondernemers Ben Simons en Yves Leysen. 'De 18 windmolens zullen 90 miljoen euro kosten' zegt CEO David Daggelinckx van Vleemo. 'Ze moeten groene stroom leveren aan 36.000 gezinnen. Over twee jaar moeten ze operationeel zijn'.

Ten noorden van de haven, tussen de Opel-site en de Nederlandse grens, plant Vleemo nog eens 60 tot 100 windturbines, Die moeten stroom leveren aan 120 tot 200.000 gezinnen. Vleemo werkt aan de milieuvergunningen en wil al in 2017 de eerste turbine bouwen. Daggelinckx: 'We verwachten minder vertraging nu, omdat we alle obstakels kennen. Er moet ook nog overlegd worden met buurtverenigingen in de omliggende gemeentes. Eind 2018 zou het gros van het park operationeel moeten zijn. We onderhandelen nu met bedrijven die ons een stukje grond in concessie willen geven. Het project vergt een investering van 300 à 500 miljoen euro. De financiering wordt een uitdaging. Maar we verwachten geen echte problemen'.

SLIMME TURBINES

De turbines zijn afkomstig van Siemens en zijn uitgerust met technologische snufjes om ze zo efficiënt mogelijk op het elektriciteitsnet aan te sluiten. De distributienetbeheerder **Eandis** zal de 'slimme turbines' vanuit zijn controlekamer kunnen **aansturen**. Op momenten dat meer groene stroom wordt geproduceerd dan nodig, zal Eandis **vanop afstand** de productie kunnen verminderen door de wieken te draaien zodat het rendement daalt. Door windpieken op een slimme manier terug te dringen, kunnen meer windturbines worden aangesloten op dezelfde elektriciteitskabel en kan de dure aanleg van zwaardere kabels en nieuwe elektriciteitcabines, die vooral nodig zijn om het maximale injectievermogen van een molen op te vangen, worden vermeden. Maar dergelijke pieken komen slechts een aantal keer per jaar voor. Als er veel wind is en weinig lokaal verbruik. Gemiddeld werkt een windturbine slechts 10 procent van de tijd op meer dan driekwart van haar vermogen.